

Szerkesztőségi kommentár: a TVK olyan betegség, amely terápiának gondolja magát

Rendszerszintű működési zavarok – a tanácstalanul a levegőben röpködő helikopter esetéből néhány fontos tanulság vonható le. Nem először fordul már elő, hogy betegek ellátását ilyen vagy olyan indokkal megtagadja egy adott kórház. Be kellene végre látni: a betegek továbbküldése többnyire nem esetleges, egyedi hibák, tévedések következménye, hanem mögötte mély, rendszerszintű működési zavarok rejtőznek. Az egészségügyi tárca irányítóinak leg súlyosabb kárt okozó tévedése éppen az, hogy a rendszerszintű determináló tényezőket makacsul figyelmen kívül hagyják, és azt képzelik, hogy csupán egyedi beavatkozásokra van szükség a jobb működéshez.

Paralizált minisztériumi apparátus – a források elvesztése a közhiedelemmel ellentétben nem „elkerülhetlenné teszi”, hanem sokkal inkább megnehezíti az átfogó reformok elindítását, bármennyire is indokolná azt a jelenlegi rendszer alacsony határfoka. A nagyszabású átalakításokhoz rövidtávon többletforrások szükségesek, a konvergencia-program következtében azonban az egészségpolitika mozgásteret beszűkült. Az ágazat irányítóinak be kellene látniuk: a rendszer gyökeres átalakítása helyett csupán szívós aprómunkára van lehetőségük. Ehhez viszont a szétvert, de legalábbis hibernált állapotba juttatott minisztériumi apparátust kellene ismét munkába állítani (ahogyan egyébként erre volna szükség a közszolgáltatások más területein is). A paralizált, legyöngített minisztérium ugyanis szükségszerűen hibázik. A területi ellátási kötelezettségek (TEK) kijelölésénél például nem vették figyelembe a progresszivitás és a sürgősségi ügyeletek területi megoszlását.

A TVK megfojtja a kórházakat – a szakmai szervezetek (Kórházszövetség, EGVE, MOK, EFTE) egyre eltökéltebben kérik a kórházak teljesítményét korlátozó finanszírozási plafon, hivatalos nevén teljesítményvolumen korlát (TVK) eltörlését az egészségügyi tárca vezetésétől. A TVK miatt a kórházak mind több esetben tagadják meg betegek ellátását területi illetékességük hiányára, ellátási szintjük alacsony voltára vagy más okokra hivatkozva. A kontár módon meghatározott beutalási rendet lehet ugyan foltoztatni, a tárca azonban hiába próbálja adminisztratív módon lesabályozni a TEK-et, ha a TVK által kifejtett motiváció egyértelmű: a TVK-n felül egyetlen beteget sem ellátni!

A TVK versenyellenes – bármennyit is beszél a tárca a piaci verseny szükségességéről, a TVK alkalmazásával éppen a legfontosabb piaci mechanizmust, az ésszerű, azaz szabályozott, tervezett piacot iktatja ki a szolgáltatók versenyében: a TVK alkalmazása ellentétes a teljesítményarányos finanszírozással és a szolgáltatók közötti versennyel. Tavaly nyár óta jól látható: a TVK-k a kórházi várólisták hosszának gyors növekedését eredményezték, ez pedig kedvez a korrupció terjedésének az egészségügyben. A kórházakra erőltetett teljesítményplafon a magyar egészségügy talán legvonzóbb vonását, a rövid várólistákat törölte el.

TVK helyett lebegő forint/súlyszámérték – a fentiekből következően, és a Kórházszövetség ajánlásának megfelelően (Lásd: Elindult a létszámlavina – a Magyar Kórházszövetség a tvk megszüntetését kezdeményezi <http://www.weborvos.hu/cikk.php?id=96&cid=89681>) ideje volna eltörölni a TVK-t, még akkor is, ha ennek ára az egy súlyszámra eső forintérték lebegtetése lenne. Az oly sokat kárhóztott „teljesítménypörgetés” elsősorban a betegekért folytatott verseny következménye volt, és csak másodsorban a tudatos felülkódolás folyamánya. Ez utóbbit pedig minimálisra lehet csökkenteni egy hatékonyabb ellenőrzési és szankcionálási rendszerrel. A TVK eltörlésével újra felerősödik majd a verseny a szolgáltatók között a betegekért.

A TVK nélküli másfél évtizedes korszak tanulsága szerint a súlyszámok forintértékének éves inflálódása fekvőben jelentéktelen, mindössze 3-4 százaléknál, alig több tehát, mint egy jól működő piacgazdaságé. (Csupán a járóban volt megfigyelhető nagyobb, azaz 10 százalékos vagy a fölötti inflációja a lejelentett német pontoknak.) Ez a néhány százalékos „inflációs” nyomás jól tervezhető intézményi szinten is. A TVK-k egyre jobban elbonyolított rendszere ezzel szemben hektikus működést idéz elő az ellátásban. A TVK megszüntetése újra arra ösztönzi majd a kórházakat, hogy versenyezzenek a betegekért, ne pedig olyan kritériumokat keressenek, amelyek alapján megtagadhatják a betegek ellátását. A TVK létezése antihumánus, mivel feloldhatatlan konfliktus elé állítja a kórházakat: vagy kezelni, vagy csődbe menni.

*Dr. Szummer Csaba
Szerkesztőbizottsági tag*